

странке. Према величини, странке могу бити велике или мале, што је само по себи разумљиво и не тражи посебно објашњење.

Према карактеру деловања и циљевима политичке акције разликују се прагматске и идеолошке, при чему идеолошке имају јасно дефинисану идеологију које се придржавају у свом политичком деловању, док прагматске то немају, него се у оквиру једне опште политичке оријентације прилагођавају променљивим условима друштвеног политичког живота. Како примећује Р. Марковић, док идеолошке странке прилагођавају стварност према себи, ове друге (прагматске) прилагођавају себе стварности.

По основу окупљања чланства разликују се политичке странке у ужем смислу, националне, конфесионалне и регионалне. Политичке странке су оне које имају и спроводе политички програм, националне окупљају припаднике једне нације и спроводе националне циљеве, конфесионалне окупљају припаднике одређене конфесије (вере) док регионалне обухватају становнике једне регије и раде на унапређењу живота и односа у њој.

Француски теоретичар Ж. Вирдо разликује странке мишљења од идеолошких странака при чему ове прве (странке мишљења) окупљају припаднике разних група и негују толеранцију и аутономију личности, док ове друге окупљају само припаднике једне класе и не показују толеранцију нити поштују аутономију индивидуе.

Према настанку и идеолошкој структури разликују се странке које настају самостално и имају једнообразну организациону структуру и оне које се формирају од неке друге организације као њен политички инструмент па се појављује као једна врста политичког савеза неколико организованих група.

Тежећи још потпунијој класификацији политичких странака, проф. Рајко Кузмановић уводи још неке нове елементе или основе за поделу странака и то:

а) С обзиром на то у којој се мери странке боре за права народних маса, разликују се демократске и аутократске странке;

б) Према структури чланства, странке се деле на оне типа народних фронтова и странке уско идеолошки, национално па и секташки опредељене;